

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ

- Οι εργασίες θα πρέπει οπωσδήποτε να συντάσσονται σε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου και να αναπαράγονται σε σελίδες μεγέθους A4, τυπωμένες αποκλειστικά στην εμπρόσθια όψη και με συνεχή αρίθμηση κατά προτίμηση επάνω δεξιά, ξεκινώντας από το εσώφυλλο. Κατατίθενται δεμένες (προτιμότερη η θερμοκόλληση από το σπινάλι) στον αριθμό των αντιτύπων που απαιτεί η διαδικασία υποστήριξης.
- Το κείμενο θα πρέπει να είναι καλά καδραρισμένο. Με περιθώρια επάνω/κάτω 2,54 εκ. και εσοχές δεξιά/αριστερά 3,17 εκ., θα αποτελεί μία και μοναδική στήλη σε αμφίπλευρη στοίχιση, με διάστιχο 1,5 και ευανάγνωστη γραμματοσειρά (π.χ. *Times New Roman* ή *Arial*) 12 στιγμών.
Σημ. Θα επιλεγεί γραμματοσειρά μεγαλύτερη των 12 στιγμών για τους τίτλους των βασικών υποδιαιρέσεων του κειμένου και μικρότερη των 12 στιγμών για τις υποσημειώσεις, τα παραδείγματα και τα εκτενή παραθέματα (βλ. παρακάτω).
- Η χρήση της πλάγιας γραφής θα περιοριστεί σε περιπτώσεις μεταγλωσσικής παράθεσης όρων, χρησιμοποίησης ξένων λέξεων, έμφασης και, τέλος, σε τίτλους έργων, συλλογών, εφημερίδων ή περιοδικών, κ.λπ. Η έντονη γραφή θα χρησιμοποιηθεί μόνο για τους τίτλους της ίδιας της εργασίας. Η υπογράμμιση θα πρέπει να αποφεύγεται.
- Η γλώσσα στην οποία θα συνταχθούν οι εργασίες μπορεί να είναι, κατ' επιλογή, η Γαλλική ή η Ελληνική. Στην περίπτωση που το κείμενο κατατεθεί στη γαλλική γλώσσα, θα πρέπει, σε ό,τι αφορά τη στίξη, να υπακούει στις ισχύουσες νόρμες της γαλλικής τυπογραφίας, σύμφωνα με τις οποίες προβλέπεται αδιαίρετο διάστημα πριν από άνω και κάτω τελεία (:), άνω τελεία (;), ερωτηματικό (?) και θαυμαστικό (!), καθώς και πριν και μετά από το τμήμα της φράσης που βρίσκεται εντός εισαγωγικών (« ... »). Αντιθέτως, δεν προβλέπεται διάστημα πριν από το κόμμα (,), την τελεία (.) και τα αποσιωπητικά (...), όπως επίσης και μετά από την απόστροφο (').
- Για την απαρίθμηση των αιώνων, μοναρχών και παπών, η Γαλλική κάνει χρήση των λατινικών αριθμών, δηλαδή: *au XVIIe siècle, Louis XIV, Benoît XVI*.
- Οι υποσημειώσεις θα πρέπει υποχρεωτικά να εμφανίζονται στο κάτω μέρος της σελίδας, με χαρακτήρες 10 στιγμών. Ο αριθμός της υποσημείωσης θα δηλώνεται με αραβικό αριθμό και, μόνον εντός του κειμένου, ως εκθέτης, ενώ θα τοποθετείται μετά το κλείσιμο των εισαγωγικών και πριν από ενδεχόμενα σημεία στίξης. Για εργασίες της έκτασης μίας διπλωματικής ή μίας διατριβής, είναι προτιμότερο η αρίθμηση των υποσημειώσεων να ξεκινά από κάθε σελίδα.
- Τα παραθέματα χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής. Εάν είναι σχετικά σύντομα (δύο έως τρεις γραμμές κατ' ανώτατο όριο), ενσωματώνονται στο ίδιο το κείμενο, εντός εισαγωγικών. Εάν είναι εκτενέστερα, αποκόπτονται από αυτό και τοποθετούνται, μετά από άνω και κάτω τελεία, στην επόμενη γραμμή με εσοχή ενός τουλάχιστον εκατοστού, χωρίς εισαγωγικά, με μονό διάστιχο και μέγεθος γραμματοσειράς μικρότερο από αυτό του κυρίως κειμένου. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε η παράθεση

να γίνεται με σχολαστική ακρίβεια, γεγονός που επιβάλλει η κάθε προσωπική παρέμβαση (μορφοσυντακτική προσαρμογή, επεξήγηση ή περικοπή) στο κείμενο που παρατίθεται να δηλώνεται με αγκύλες (και όχι με παρενθέσεις), οι οποίες, σε περίπτωση περικοπής μέρους του πρωτοτύπου, θα περικλείουν μόνον αποσιωπητικά: [...]. Κάθε παράθεμα πρέπει απαραίτητα να ακολουθείται από την ακριβή παραπομπή στο έργο από το οποίο αντλήθηκε, σύμφωνα με έναν από τους δύο παρακάτω τρόπους, που θα υιοθετηθεί ομοιόμορφα σε όλη την έκταση της εργασίας:

▫ **Μνεΐα της πηγής σε υποσέλιδη σημείωση**

Πρόκειται για το παραδοσιακό σύστημα, που επιβάλλει περιορισμό στα απολύτως απαραίτητα, δηλαδή σε περίπτωση βιβλίου: αρχικό γράμμα μικρού ονόματος και κατόπιν επώνυμο του συγγραφέα (εκτός εάν το τελευταίο συνοδεύει το παράθεμα εντός του κειμένου), τίτλο, αριθμό έκδοσης (εκτός της πρώτης), τόπο έκδοσης, εκδοτικό οίκο, έτος κυκλοφορίας, σελίδα/-ες του παραθέματος. Ενδεικτικά:

1. O. Soutet, *Linguistique*, 3e éd., Paris, P.U.F., 2001, p.11.

Κατά συνέπεια, στη *Βιβλιογραφία*, η παραπομπή θα έχει ως εξής:

SOUTET (Olivier), *Linguistique*, 3e éd., Paris, P.U.F., coll. « Premier Cycle », 2001, 364 p. / ... Paris, P.U.F., 2001, 364 p., (Premier Cycle).

Οι διαδοχικές παραπομπές στο ίδιο έργο θα γίνονται με συντομογραφίες λατινικών όρων, ευρύτατης χρήσης σε έρευνες που συντάσσονται στη Γαλλική: *op. cit.* (*opere citato* : έργο που έχει ήδη αναφερθεί), *loc. cit.* (*loco citato* : σημείο που μόλις αναφέρθηκε), *ibid.* (*ibidem* : αυτότι, στο έργο της ακριβώς προηγούμενης παραπομπής), κ.λπ.

▫ **Μνεΐα της πηγής σε παρένθεση αμέσως μετά το παράθεμα**

Η ιδιαιτερότητα της εν λόγω μεθόδου – ευρύτερα γνωστής ως «συγγραφέας-χρονολογία» και διαδεδομένης κυρίως στα επιστημονικά περιοδικά χάρις στην οικονομία χώρου που εξασφαλίζει – έγκειται στο γεγονός ότι περιορίζει την παραπομπή σε τρία συγκεκριμένα στοιχεία, που έπονται του παραθέματος: επώνυμο συγγραφέα (εκτός και αν αυτό μνημονεύεται στο σώμα του κειμένου), έτος κυκλοφορίας, σελίδα/-ες παραθέματος. Ενδεικτικά:

(Soutet, 2001 : 11).

Προς αναζήτηση των υπολοίπων στοιχείων που απαιτούνται προκειμένου να συμπληρωθεί η παραπομπή, ο αναγνώστης θα υποχρεωθεί να ανατρέξει στη *Βιβλιογραφία*, στο τέλος του έργου, όπου οι παραπομπές θα εμφανίζονται ως εξής:

SOUTET O., 2001, *Linguistique*, 3e éd., Paris, P.U.F., coll. « Premier Cycle », 364 p. / ... Paris, P.U.F., 364 p., (Premier Cycle).

- Εξυπακούεται ότι τα συστήματα παραπομπών που περιγράφονται παραπάνω, πρέπει να χρησιμοποιούνται – είτε υπό μορφή σημείωσης στο κάτω μέρος της σελίδας, όπου συνήθως προηγούνται της βιβλιογραφικής παραπομπής όροι όπως *Voir* (βλ. «βλέπε») και *Cf.* (λατ. *Confer* : πρβλ. «παράβαλε», «σύγκρινε»), είτε εντός του ίδιου του κειμένου μέσα σε παρένθεση (σύστημα «συγγραφέας-χρονολογία») – ακόμη και σε περίπτωση απλής μνεΐας στις απόψεις ενός συγγραφέα, οι οποίες ωστόσο δεν αποτέλεσαν αντικείμενο ρητού παραθέματος μέσα στο κείμενο.
- Κάθε εργασία θα πρέπει να αποτελείται τουλάχιστον από: εξώφυλλο (σκληρό, ανοιχτόχρωμο και σύμφωνο με τα πρότυπα που συστήνονται παρακάτω), εσώφυλλο (πανομοιότυπο με το εξώφυλλο), πίνακα περιεχομένων και εισαγωγή, πριν από το κυρίως κείμενο: επίλογο/συμπεράσματα, βιβλιογραφία και, μόνο για τις διδακτορικές διατριβές, ευρετήριο, μετά από το κυρίως κείμενο. Αφιέρωση, μότο και ενδεχόμενες ευχαριστίες παρεμβάλλονται ανάμεσα στο εσώφυλλο και τον πίνακα περιεχομένων· το παράρτημα ανάμεσα στη βιβλιογραφία και το ευρετήριο και, τέλος, το γλωσσάριο (απαραίτητο σε περιπτώσεις συστηματικής χρήσης ορολογίας δύσκολα προσβάσιμης) μετά το ευρετήριο. Είναι επιθυμητό οι διδακτορικές διατριβές να συνοδεύονται επιπλέον από ένα οπισθόφυλλο με στοιχεία που θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν στην ευρετηρίαση του εντύπου σε βιβλιοθήκη ή σε βάση δεδομένων (βλ. πρότυπο παρακάτω).

- Στην περίπτωση των διδακτορικών διατριβών θα πρέπει να αποφευχθεί, ως προς τη διαχείριση της βιβλιογραφίας, το σύστημα που, υπό τον τίτλο *Βιβλιογραφικές Παραπομπές/Αναφορές*, περιορίζει τη λίστα στα στοιχεία τα οποία έχουν όντως μνημονευτεί και, συνεπώς, τυγχάνει ευρείας αποδοχής στα περιοδικά και τα πρακτικά συνεδρίων. Θα πρέπει, αντί αυτού, να προτιμηθεί η συγκεντρωτική παράθεση, υπό τον τίτλο *Βιβλιογραφία*, των διαφόρων πηγών που χρησιμοποιήθηκαν καθ' οποιονδήποτε τρόπο, υπό τον όρο βεβαίως ότι έχουν αποτελέσει έστω και κατ' ελάχιστον αντικείμενο μελέτης. Οι πηγές αυτές θα ταξινομηθούν με σειρά αλφαβητική (βάσει του συγγραφέα ή, ελλείψει αυτού, του τίτλου) ή χρονολογική (σε περίπτωση περισσότερων του ενός έργων του ίδιου συγγραφέα), χωρίς να αποκλείεται και ενδεχόμενη τυπολογική ή θεματική ταξινόμησή τους. Για την παρουσίασή τους θα προτιμηθούν, αντί του αυστηρά τυποποιημένου προτύπου κατηγοριοποίησης που υπόκειται στις διεθνείς νόρμες ISO και τις αντίστοιχες τους γαλλικές AFNOR – οι οποίες, στην πραγματικότητα, εφαρμόζονται κατά γράμμα μόνο σε βιβλιοθήκες –, οι πιο απλές μέθοδοι που περιγράφονται παραπάνω και έχουν πλέον καθιερωθεί στις γαλλικές εκφάνσεις του ευρύτετου πεδίου των Θεωρητικών Επιστημών. Ακολουθούν, ενδεικτικά, ορισμένα παραδείγματα προς συμπλήρωση αυτών που αναφέρθηκαν παραπάνω και αφορούσαν αποκλειστικά σε βιβλίο:

- **Συμβολή σε συλλογικό τόμο**

Παραδοσιακό σύστημα: POIRIER (Claude), « Description et affirmation des variétés non hexagonales du français », in CLAS (André) et OUOBA (Benoît) dir., *Visages du français. Variétés lexicales de l'espace francophone*, Montrouge, John Libbey Eurotext, 1990, p. 127-139.

Σύστημα «συγγραφέας-χρονολογία»: POIRIER C., 1990, « Description et affirmation des variétés non hexagonales du français », in CLAS A. et OUOBA B. (dir.), *Visages du français. Variétés lexicales de l'espace francophone*, Montrouge, John Libbey Eurotext, p. 127-139.

- **Άρθρο περιοδικού**

Παραδοσιακό σύστημα: DEPECKER (Loïc), « Un autre Saussure », *L'Information grammaticale*, n° 105, mars 2005, p. 7-14.

Σύστημα «συγγραφέας-χρονολογία»: DEPECKER L., 2005, « Un autre Saussure », *L'Information grammaticale*, n° 105 (mars), p. 7-14.

- **Έγγραφο ηλεκτρονικής μορφής**

Παραδοσιακό σύστημα: SANUILLET (Anne), « Guide de présentation des thèses et mémoires », in Université de Nice - Sophia Antipolis, *Unité régionale de formation à l'information scientifique et technique - Droit, Économie, Humanités* [en ligne], Nice, URFIST-DEH (Univ. de Nice), 2002 [consulté le 8 février 2005], disponible sur : <http://www.unice.fr/urfist/URFIST-DEH/pages/Theses/normes.html>

Σύστημα «συγγραφέας-χρονολογία»: SANUILLET A., 2002, « Guide de présentation des thèses et mémoires », in Université de Nice - Sophia Antipolis, *Unité régionale de formation à l'information scientifique et technique - Droit, Économie, Humanités* [en ligne], Nice, URFIST-DEH (Univ. de Nice), [consulté le 8 février 2005], disponible sur : <http://www.unice.fr/urfist/URFIST-DEH/pages/Theses/normes.html>

Πρότυπο εξωφύλλου διπλωματικής εργασίας:

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Φιλοσοφική Σχολή
ΤΜΗΜΑ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
Τομέας Γαλλικής Λογοτεχνίας / Ιστορίας του Γαλλικού Πολιτισμού / ...

Π.Μ.Σ. Γαλλική Γλώσσα και Φιλολογία
Κατεύθυνση: Γαλλικής Λογοτεχνίας / ...

Τίτλος

Διπλωματική εργασία *Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης*
στη Γαλλική Γλώσσα και Φιλολογία, με κατεύθυνση τη Γαλλική Λογοτεχνία / ...

που κατατίθεται και υποστηρίζεται από τον / την
κ. ... [Όνοματεπώνυμο]

Υπό την εποπτεία των: Καθηγήτριας, κ. ... [Όνοματεπώνυμο]
Λέκτορα, κ. ... [Όνοματεπώνυμο]

Αθήνα
... [μήνας ολογράφως - έτος]

Πρότυπο εξωφύλλου διδακτορικής διατριβής:

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Φιλοσοφική Σχολή
ΤΜΗΜΑ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
Τομέας Γαλλικής Λογοτεχνίας / Ιστορίας του Γαλλικού Πολιτισμού / ...

ΔΙΑ ΤΡΙΒΗ
για την απόκτηση του τίτλου του
ΔΙΔΑΚΤΟΡΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
στη Γαλλική Γλώσσα και Φιλολογία
Ειδίκευση: ...

που κατατίθεται και υποστηρίζεται δημοσίως από τον / την
κ. ... [Όνοματεπώνυμο]

Τίτλος

Υπό την εποπτεία των: Καθηγήτριας, κ. ... [Όνοματεπώνυμο] (επιβλέπουσα)

Λέκτορα, κ. ... [Όνοματεπώνυμο]

...

Εξεταστική Επιτροπή: ... *

Αθήνα
... [μήνας ολογράφως - έτος]

* Μόνο σε περίπτωση που η οριστική σύνθεσή της έχει γίνει γνωστή εκ των προτέρων.

Πρότυπο οπισθόφυλλου διδακτορικής διατριβής:

Περίληψη 150 - 200 λέξεων στα Γαλλικά / Ελληνικά *

...

Τίτλος στα Ελληνικά / Γαλλικά *

Περίληψη 150 - 200 λέξεων στα Ελληνικά / Γαλλικά *

...

Λέξεις-κλειδιά [που θα επιλεγούν μετά από συνεννόηση με τον επιβλέποντα και με κριτήριο την ευστοχία τους]

* Αναλόγως με τη γλώσσα που έχει επιλεγεί για τη σύνταξη της διατριβής.